

Білоконь В. П., Журавльов С. О., Кривенда В. С., Лускань О. Ю.

ВИСВІТЛЕННЯ РОЛІ ФУТБОЛУ У ФОРМУВАННІ ЗАГАЛЬНОРОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КПІ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

Сучасне суспільство зацікавлене у підготовці підростаючого покоління до професійної виробничої діяльності. В системі освіти України фізична виховання у ЗВО є важливою складовою навчально-виховного процесу.

Фізичне виховання у ЗВО в Україні характеризується постійним оновленням його змісту, форм та засобів і, при цьому, постійним вдосконаленням навчальних програм та нормативних актів. Основне місце в системі наукових та педагогічних знань про фізичне виховання та спорт відведено фізичній підготовці. Вона виховує у студентської молоді провадження здорового способу життя та сприяє успішній професійній діяльності.

У ЗВО розробляються програми і впроваджуються системи професійно-прикладної фізичної підготовки з елементами ігрових видів спорту, що допомагають професійній соціалізації майбутніх фахівців. Серед видів спорту, які культивуються в системі фізичного виховання ЗВО, найбільш поширеними є футбол, волейбол, баскетбол та інші.

Футбол має вплив на розвиток особистості та формування її інтересів. Доступність цієї гри, простота інвентарю і обладнання, емоційність ігрових ситуацій, необхідність проявлення волі і мужності при подоланні дій суперників сприяють використанню футболу одним із засобів фізичного виховання.

Оскільки футбол як вид спорту є складовою фізичної культури, його слід розглядати як засіб формування здорового способу життя. Використання засобів футболу у фізичному вихованні студентів мають особливе значення розвитку не лише фізичних, а і психологічних якостей та професійних навичок.

Футбол дозволяє без великих матеріальних вкладень досягти високого рівня фізичної підготовленості та розвивати швидкість, силу, витривалість, спритність і багато інших рухових якостей, виховувати сміливість, дисциплінованість.

Саме футбол найбільше сприяє різнобічному фізичному розвитку людини і разом з тим пред'являє організму високі вимоги до функціонального стану систем організму і є вагомим фактором у процесі формування особистості студентів закладів вищої освіти.

Сучасний футбол продовжує завойовувати популярність в світі. Велика кількість наукових праць та досліджень присвячено конкретно темі використання засобів футболу на практичних заняттях з фізичного виховання у навчальних закладах різного рівня акредитації. Засоби

футболу широко застосовуються для розвитку різних фізичних якостей (А. Дулібський, 2001; В. Шамардін, 2002; В. Костюкевич, 2006). Футбол є частиною навчальних програм з фізичного виховання в освітніх закладах (К. Віхров, 2002; Й. Фалес, 2003; В. Соломонко, 2005). Проблеми застосування засобів футболу на заняттях фізичним вихованням присвячено багато досліджень. Зокрема, досліджували питання, що пов'язані з використанням футболу у фізичному вихованні школярів і студентів (К. Віхров, 2002; А. Васильчук, 2006; Є. Маляр, 2007; Р. Сіренко, 2008), вивчали формування психофізіологічних можливостей людини на заняттях футболом (Р. Сіренко, 2006), розглядали питання підготовки збірних команд ЗВО з футболу (І. Максименко, 2002; П. Перепелиця, 2006).

У закладах вищої освіти систематичність рухової активності студентів мають забезпечуватися згідно з відповідними нормативними актами обов'язковими заняттями з фізичного виховання двічі на тиждень (хоча, в сучасних реаліях один раз, і то за вибором студента). Проте така кількість занять навіть при оптимальних параметрах не дозволяє досягати необхідного оздоровчого ефекту, що зумовлює потребу в додатковій руховій активності у позанавчальний час (М. Булатова, 2007; В. Кашуба, 2010).

Футбол несе в собі багато ознак культури взагалі і фізичної культури зокрема. Перш за все тому, що під час занять футболом здійснюється діяльність, яка спрямована на вдосконалення фізичних якостей, рухових навичок, формується культура тіла і руху, а також культура поведінки та спілкування. Основним фактором формування особистості тут виступає колектив. А команда може бути єдиним цілим тільки в тому випадку, коли у всіх членів команди об'єднує спільна мета, всі працюють разом на результат, якщо досягнута психологічна сумісність у колективі та, завдяки високому рівню педагогічної майстерності викладача.

Студентська молодь часом без ентузіазму ставиться до занять з фізичного виховання у ЗВО, а футбол може виступати потужним засобом агітації і пропаганди фізичної культури і спорту і служить стимулом до занять руховою активністю.

Розроблення оновлених підходів до організації проведення практичних занять з фізичного виховання із використанням засобів і методів футболу є можливістю для підвищення фізичного та функціонального стану систем організму студентів.

Можна зробити висновки, що ігрові види спорту мають велике виховне значення та сприяють всебічному розвитку людини. По-перше, сучасний стан теорії та методики фізичного виховання надає можливість розглянути футбол як вид фізичного виховання студентів у навчальних закладах різного рівня акредитації і як засіб формування різнобічно розвиненої особисті. Він слугує засобом вдосконалення та формування важливих якостей особистості таких як колективізм, свідомої дисципліни,

здатності підпорядкувати власні інтереси інтересам колективу, а також потреби у провадженні здорового способу життя. Дані результати використання засобів футболу свідчать про позитивний вплив на формування особистості студентів закладів вищої освіти.

Література

1. Головач А. А. Вплив занять з футболу на формування особистості студентів вищих навчальних закладів / А. А. Головач // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2016. – Вип. 139 (2). – С. 31-34.

2. Петренко І. Г. Теоретичні основи оптимізації процесу фізичного виховання студентів засобами футболу / І. Г. Петренко, В. Р. Петровський // Молодий вчений. – 2015. – № 2 (6). – С. 505-508.

3. Пилипенко, В. М., Тимчик, М. В. (2018). Теоретичні аспекти фізичного виховання курсантсько-студентської молоді засобами футболу. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. (Серія No 15). Науково-педагогічні проблеми фізичної культури: фізична культура і спорт. Зб. наукових праць. (Вип. 4) (98) 18. (за ред. О. В. Тимошенка). Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова.